

Poprawa skuteczności działania Europejskich rad zakładowych oraz prowadzenia dialogu społecznego w europejskim sektorze papieru bibułkowego.

Plan działań
d'UNI Europa
Graphical
&Packaging

Poprawa skuteczności działania Europejskich rad zakładowych oraz prowadzenia dialogu społecznego w europejskim sektorze papieru bibułkowego.

Plan działań
d'UNI Europa
Graphical
& Packaging

Wprowadzenie

Sektor papieru bibułkowego w Europie jest zdominowany przez kilka dużych korporacji wielonarodowych, w tym Kimberly Clark, SCA, Sofidel, WEPA, Tronchetti i Lucart. Jest to 6 przedsiębiorstw, które same kontrolują 70 - 80% europejskiego rynku.

Europejski sektor papieru bibułkowego przeszedł przez kryzys gospodarczy i finansowy praktycznie bez szwanku. Obecnie sektor radzi sobie dość dobrze i oczekuje się, że w ciągu najbliższych dziesięciu lat dojdzie do ekspansji rynkowej.

Choć perspektywy wzrostu w Europie Środkowo-Wschodniej, Azji i Ameryce Łacińskiej są szerokie, to jednak oczekuje się, że wzrost w Europie Zachodniej będzie umiarkowany.

Od początku 2010 r. przez sektor w Europie przetoczyła się fala konsolidacji i restrukturyzacji, o czym świadczą działania SCA, która w 2011 r. nabyła od Georgia Pacific należące do niej marki papieru bibułkowego (w 2011 r.) oraz oddział w Europie (w 2012 r.) Przejęcia doprowadziły do podejmowania działań restrukturyzacyjnych, w wyniku których zamknięto zakłady we Francji, Anglii i Hiszpanii. Sofidel jest tu kolejnym przykładem. Kupił w 2013 r. firmę z Wielkiej Brytanii NTG Mill i wszedł na rynek węgierski, nabywając Forest Papir w 2016 r.

Biorąc pod uwagę oczekiwania, że działania konsolidacyjne i restrukturyzacyjne w sektorze będą w najbliższych latach kontynuowane, uznano za pilne i ważne, aby UNI Europa Graphical&Packaging zwołała zebranie przedstawicieli najważniejszych związków zawodowych z branży w celu lepszego zrozumienia rozwoju sytuacji w sektorze, przeanalizowania konsekwencji określonych działań — zwłaszcza w odniesieniu do ich wpływu społecznego — oraz zdefiniowania odpowiedzi europejskich związków zawodowych dążących do rozwoju zrównoważonego i odpowiedzialnego społecznie sektora papieru bibułkowego w Europie..

Inicjatywa UNI Europa Graphical&Packaging

Przy wsparciu finansowym Komisji, UNI Europa Graphical&Packaging poprowadziła projekt, w ramach którego dostępne informacje zostały podane do wiadomości i przeanalizowane podczas 2 spotkań grup ekspertów związkowych, jak również w czasie końcowej konferencji europejskiej, na której obecni byli przedstawiciele najważniejszych związków zawodowych sektora. Przedstawiciele pracodawców zostali również zaproszeni do wzięcia udziału w tej konferencji.

Pierwsze spotkanie ekspertów zaowocowało lepszym zrozumieniem procesów rozwoju gospodarczego zachodzących w sektorze dzięki porównywaniu kraj po kraju i przedsiębiorstwo po przedsiębiorstwie różnych warunków pracy (czasu pracy, organizacji pracy, dostępu do szkoleń zawodowych itd.) oraz dokonaniem oceny wpływu działań restrukturyzacyjnych na kwestie społeczne.

Podczas drugiego spotkania ekspertów skupiono się na kwestiach związanych z BHP pracowników w sektorze papieru bibułkowego i sporządzono listę głównych zagrożeń, na które narażeni są pracownicy. Wymieniając informacje, eksperci skupili się na kwestiach związanych z BHP pracowników i przyglądali się sytuacji, porównując warunki panujące w poszczególnych krajach i przedsiębiorstwach.

Konferencja Europejska umożliwiła większej grupie przedstawicieli pracowników poznanie wniosków z posiedzeń obu grup ekspertów. Stanowiło to również podstawę do szerszej wymiany informacji dotyczących ustaleń grup ekspertów. Na konferencję zostali również zaproszeni przedstawiciele pracodawców, co po raz pierwszy umożliwiło przeprowadzenie dyskusji między partnerami społecznymi na poziomie europejskim.

Wnioski z konferencji europejskiej podano w zamieszczonym poniżej planie działań sporządzonym przez UNI Europa Graphical&Packaging (patrz poniżej) i przyjętym w Lukka w dniu 20 października br.

Przemysł produkcji papieru bibułkowego obejmuje kapitałochłonną działalność produkcyjną i pracochłonną działalność związaną z przetwarzaniem

Przemysł produkcji papieru bibułkowego wymaga wyprodukowania zwoju surowego oraz jego przetworzenia w wyroby gotowe przeznaczone nie tylko do użytku indywidualnego, lecz także dla podmiotów profesjonalnych (przedsiębiorstw, gmin itp.), takie jak: papier toaletowy, papierowe ściereczki, chusteczki higieniczne, ręczniki papierowe, serwetki i ręczniki przemysłowe. Główne przedsiębiorstwa w sektorze są zintegrowane w ramach łańcucha wartości.

Przemysł produkcji papieru bibułkowego obejmuje więc dwa rodzaje konkretnych działań:

- Działalność w zakresie **produkcji „materiału”** to branża wymagająca dużych nakładów kapitału. Biorąc jednak pod uwagę zagęszczenie zakładów, produkty są łatwe do dostarczenia, a więc dostępny rynek zwojów surowych obejmuje Europę, a nawet cały świat.
- Działalność w zakresie **przetwarzania** jest mniej kapitałochłonna, a bardziej pracochłonna. Choć w tej branży obecne są duże międzynarodowe grupy przedsiębiorstw, to działa w niej również znaczna liczba małych i średnich firm.

Rynek europejski jest w fazie strukturalnego wzrostu obejmującego nawet rozwinięte gospodarki

Globalny popyt na papier bibułkowy jest przede wszystkim napędzany przez gospodarki wschodzące, zwłaszcza Chiny, dzięki wzrostowi populacji i zmianom w strukturze spożycia w tych krajach. Jednak branża ta doświadcza również wzrostu strukturalnego na poziomie europejskim — podczas gdy zużycie papieru w Europie spadło o 9% w latach od 2005 do 2016 r. (ze względu na 30% spadek popytu na papier graficzny, spowodowany dematerializacją informacji), to w tym samym okresie popyt na papier bibułkowy wzrósł o 7% do 7 mln ton dzięki:

- innowacjom produktowym zaproponowanym przez producentów przyczyniającym się do zwiększenia zużycia produktów jednorazowego użytku
- niskiej zdolności innych produktów do zastąpienia papieru bibułkowego (na przykład przejście udziału w rynku ręczników papierowych przez suszarki do rąk z wymuszonym obiegiem powietrza jest nieznaczne)
- zmianom stylu życia.

Potencjał wzrostu w Europie jest w związku z tym realny zwłaszcza, że na kontynencie konsumpcja na głowę mieszkańca jest znacznie poniżej poziomu, jaki osiąga w Ameryce Północnej. Oczekuje się zatem, że do 2030 r. popyt na papier bibułkowy wzrośnie o 1,5% i 3,2% rocznie, odpowiednio, w Europie Zachodniej oraz Europie Środkowo-Wschodniej (bez Rosji).

Ze względu na potencjał wzrostu i poziom rentowności — znacznie wyższy niż osiągany w produkcji innych rodzajów papieru — sektor papieru bibułkowego przyciąga inwestycje. Realizowane są liczne projekty obejmujące uruchamianie nowych maszyn papierniczych. Oczekuje się, że w Europie w latach 2016 – 2020 zostaną stworzone nowe zdolności produkcyjne umożliwiające wyprodukowanie 1 120 tys. ton wyrobów, w tym 587 tys. ton w Europie Zachodniej (głównie na Półwyspie Iberyjskim) i 533 tys. ton w Europie Środkowo-Wschodniej.

W rezultacie przewiduje się, że współczynnik wykorzystania mocy produkcyjnych w Europie spadnie w 2019 r., jednak powinien zacząć znów wzrastać w 2021 r. Oczekuje się, że osiągnie on wysoki poziom w Europie Zachodniej (91% w 2021 r.¹), jednak będzie niższy w Europie Środkowo-Wschodniej (87%), biorąc pod uwagę, że wskaźnik wykorzystania mocy produkcyjnych jest głównym czynnikiem warunkującym rentowność papierni.

¹ W oparciu o projekty znane do tej pory

Przemysł, który przeszedł głęboką restrukturyzację w ciągu ostatniej dekady

Europejski rynek papieru bibułkowego stał się bardzo skoncentrowany, głównie z powodu inicjatyw grupy SCA (teraz Essity²), która, wraz z przejściem Georgia Pacific Europy w 2012 r., stała się niekwestionowanym liderem branży: na Essity przypada obecnie 30% europejskich mocy produkcyjnych. Po fuzji dokonano zbycia aktywów w związku z problemami w zakresie konkurencji zgłaszanymi przez Komisję Europejską, przeprowadzono także poważną restrukturyzację, a nawet zamknięto niektóre zakłady.

Firmy rodzinne z branży, głównie włoskie, również silnie się rozwijały dzięki tworzeniu nowych mocy produkcyjnych lub przejęciom i były to m.in. Sofidel, ICT, Lucart (Włochy), Wepa (Niemcy), Renova (Portugalia). Model biznesowy tych firm był zazwyczaj oparty na markach sprzedaży detalicznej z udziałem w rynku wynoszącym ponad 50% w Zachodniej Europie (w porównaniu do 20% w Ameryce Północnej), ze względu na równowagę sił w sektorze detalicznym, który jest bardzo skoncentrowany w Europie oraz ze względu na fakt, że konsumenci naprawdę nie postrzegają marki jako wartości dodanej (z wyjątkiem chusteczek do nosa). Jednak te firmy rodzinne stopniowo wchodziły na rynek marek (poprzez przejęcia firm lub ich prowadzenie), który jest znacznie bardziej opłacalny niż rynek marek sprzedaży detalicznej.

Od czasu fuzji SCA/Georgia Pacific do przejęć dochodziło w ograniczonym zakresie i obejmowały one małe firmy lub tylko fabryki. Często były one inicjowane przez rodzinne firmy z sektora MŚP lub fundusze inwestycyjne, które do branży przyciągnęły rozwój i rentowności produkcji papieru bibułkowego. Jesteśmy świadkami początku dekoncentracji rynku papieru bibułkowego i spadku udziału dużych notowanych na giełdzie grup przedsiębiorstw, które stanowią 38% spośród 100 największych producentów papieru bibułkowego w Europie — w porównaniu do 40% firm rodzinnych lub właścicieli indywidualnych i 7% funduszy inwestycyjnych.

Biorąc pod uwagę obecną równowagę sił oraz ryzyko zakłócenia konkurencji, jest mało prawdopodobne, aby w Europie doszło do nowych, dużych przejęć. Zamiast powinno dojść do większej liczby fuzji między graczami średniej wielkości oraz wejścia firm z Azji lub Bliskiego Wschodu.

Nastąpiło również umiędzynarodowienie głównych producentów z Europy. SCA rozpoczęła działalność w Ameryce Północnej i Południowej oraz całkiem niedawno w Azji; Sofidel w 2012 r. przeniósł się do Stanów Zjednoczonych. I odwrotnie północnoamerykańskie grupy Georgia Pacific i Procter & Gamble wycofały się na rynek krajowy. Tylko Kimberly Clark zajmująca 4 miejsce w Europie jest nadal obecna na tym rynku, jednak w przeciwieństwie do powyższych firm przeprowadza proces redukcji zdolności produkcyjnych.

² W następstwie rozdzielania działalności w zakresie leśnictwa od produkcji pulpy i papieru w 2017 r.

Potrzeby w zakresie miejsc pracy i umiejętności, na które wzrost wydajności i cyfryzacja prawdopodobnie będą miały wpływ

Tak jak w przypadku przemysłu papierniczego jako całości, europejski przemysł produkcji papieru bibułkowego osiągnął znaczny wzrost wydajności pracy dzięki:

- zamontowaniu maszyn papierniczych o wyższej średniej zdolności produkcyjnej (personel przydzielony do ich obsługi jest relatywnie stały bez względu na zdolności produkcyjne maszyny)
- koncentracji zdolności przetwórczych, w szczególności w odniesieniu do wyrobów, w przypadku których koszty związane z logistyką są mniej zróżnicowane (płaskie produkty, takie jak chusteczki, serwetki itp.)
- poprawie wydajności technicznej narzędzi służących do produkcji i przetwarzania
- zwiększeniu automatyzacji i robotyzacji.

Pomimo że informacje dotyczące liczby pracowników pracujących w europejskim przemyśle produkcji papieru bibułkowego nie są publikowane (około 38 tys. pracowników jest zatrudnionych w Europie w 7 największych grupach przedsiębiorstw: Essity, Kimberly Clark, Sofidel, ICT, Lucart, Wepa i Metsä Tissue), istnieje luka pomiędzy rozwojem kadry a wzrostem produkcji. Faktycznie, poza zyskami wynikającymi ze wzrostu wydajności, dwie główne grupy (Essity i Kimberly Clark) przeszły proces poważnej restrukturyzacji i zamiast rozwijania zmniejszają zdolności produkcyjne w odpowiedzi na ekspansję grup rodzinnych i nowych uczestników rynku.

Pracownicy z sektora papieru bibułkowego, z którymi rozmawiali przedstawiciele Uni Europa, powiedzieli, że celem większości przeprowadzanych w tych przedsiębiorstwach reorganizacji była redukcja kosztów lub rozwój technologiczny.

Ewolucja ta powinna trwać nadal w świetle procesu cyfryzacji, który wysuwa się na pierwszy plan w przemyśle papierniczym, a w szczególności w przemyśle produkcji papieru bibułkowego. Podczas gdy technologie cyfrowe (automatyzacja, robotyzacja, konserwacja zapobiegawcza, duże zbiory danych itp.) stają się powszechne, istnieją ogromne możliwości poprawy w branży i obecnie trudno ocenić ich zakres i ogólny wpływ.

W tym kontekście liczba osób rekrutowanych do pracy prawdopodobnie znacznie się zmniejszy i dostęp do niektórych kluczowych umiejętności będzie miał zasadnicze znaczenie, bardziej powszechne powinno też być przekształcanie miejsc pracy. Jednak reorganizacje i polityka inwestycyjna skoncentrowane na zwiększaniu wydajności doprowadziły do likwidacji miejsc pracy i starzenia się

siły roboczej w branży. Zdolność do rozwijania i wykorzystywania nowych umiejętności jest obecnie poważnym problemem w branży.

Mimo że pracownicy w sektorze papieru bibułkowego posiadają spore doświadczenie i umiejętności techniczne, to jednak poziom ich szkolenia wstępnego w Europie jest zazwyczaj niski, tak jak w przypadku całego przemysłu papierniczego. W tym kontekście kwestia kształcenia ustawicznego ma kluczowe znaczenie dla wspierania adaptacji pracowników, lecz także dla zapewnienia ich wewnętrznej mobilności zawodowej, a nawet zewnętrznej mobilności zawodowej w przypadku osób, których miejsc pracy nie uda się ocalić. Okazuje się jednak, że w ostatnich latach wnioski o szkolenia jednej trzeciej pracowników w sektorze zostały odrzucone.

Bezpieczeństwo i higiena pracy: aktualna sytuacja i perspektywy

UNI Europe Graphical&Packaging przeprowadziła wśród pracowników sektora badanie ankietowe dotyczące kwestii związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy. Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w sześciu korporacjach wielonarodowych działających na terenie Unia Europejskiej, a mianowicie były to: Kimberly Clark, Sofidel, SCA, Wepa, Tronchetti i Lucart Group. Celem badania była nie tylko ocena ryzyka w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, lecz także identyfikacja dobrych praktyk i sformułowanie zaleceń, których wypełnienie pozwoli ograniczyć zagrożenia.

W ostatnich latach nastąpił ogromny postęp w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Po przyjęciu skutecznych środków bezpieczeństwa śmiertelne wypadki przy pracy zdarzają się niezwykle rzadko.³ Środki te obejmują na przykład poprawę bezpieczeństwa w miejscach, po których poruszają się pojazdy oraz w zakresie mechanicznego podnoszenia i przenoszenia ładunków. Obejmują one także poprawę metod oceny ryzyka, do czego w coraz większym stopniu przyczyniają się przedstawiciele związków zawodowych, szczególnie w odniesieniu do oceny i propozycji poprawy, gdy zdarzy się wypadek. Przyjęto wiele zasad w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczących wyboru i stosowania wyposażenia, a nawet zagrożeń związanych z substancjami chemicznymi i wypadkami przy pracy.

Niemniej jednak nadal potrzebne są ulepszenia. Wyniki badania ankietowego wskazują, że hałas, narażenie na działanie substancji chemicznych, kurz i zmiany temperatury zostały przez respondentów wymienione jako główne zagrożenia związane ze środowiskiem pracy. W przypadku substancji che-

³ Patrz również przykłady dobrych praktyk podane w raporcie Industrial's z tytułem „Raport dotyczący dobrych praktyk w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w europejskim przemyśle celulozowo-papierniczym”.

micznych ich długofalowe skutki są trudne do określenia, ponieważ produkty te są bardzo regularnie wymieniane w miejscu produkcji, co nie pozwala na podjęcie długookresowych badań. Na przykład tak właśnie jest w przypadku substancji chemicznych używanych obecnie do produkcji papieru bez wody.

Respondenci podkreślali również stres powodowany organizacją pracy mającą na celu osiągnięcie maksymalnych wyników produkcyjnych, co prowadzi do sytuacji, w której pracownicy pracują na trzy zmiany. W rezultacie pracownikom trudno jest pogodzić pracę z życiem prywatnym, zaś praca w porze nocnej, częste zmiany miejsca pracy oraz uczucie pracy pod presją są wskazywane jako poważne zagrożenia psychospołeczne w sektorze.

Znaczne różnice występują także pomiędzy poszczególnymi krajami oraz przedsiębiorstwami wielonarodowymi w zakresie klasyfikacji i rejestrowania wypadków przy pracy, sprawiając, że trudno jest uzyskać godne zaufania i porównywalne informacje na szczeblu europejskim. Ponadto określone praktyki kadry kierowniczej, takie jak przyznawanie premii uznaniowych w przypadku braku wypadków przy pracy prowadzi do występującego dość powszechnie zjawiska zaniżania liczby tych wypadków.

Wreszcie znaczenie kwestii związanej ze zlecaniem wykonywania usług na zewnątrz, powszechnej w zakresie logistyki, nie może być bagatelizowane. Zlecenie podwykonawstwa sprawia, że trudno jest kontrolować warunki pracy zatrudnianych w ten sposób pracowników, którzy również nie zawsze mają dostęp do odpowiedniego szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

W świetle powyższych konkluzji przedstawiamy następujące zalecenia:

Na szczeblu europejskim:

- wszystkie przedsiębiorstwa w sektorze powinny utworzyć Europejskie rady zakładowe, a problemy związane z bezpieczeństwem i higieną pracy powinny być regularnie rozwiązywane;
- europejskie umowy ramowe obejmujące wszystkie standardy społeczne określone przez Międzynarodową Organizację Pracy powinny zostać zawarte w wszystkich europejskich przedsiębiorstwach w celu ujednoczenia systemów bezpieczeństwa i higieny pracy we wszystkich państwach członkowskich i we wszystkich zakładach;
- konieczne byłoby przyjęcie jednolitego systemu oceny ryzyka we wszystkich krajach Unii Europejskiej, tak aby można było przeprowadzić porównania na poziomie poszczególnych sektorów.

Na szczeblu krajowym:

Warunki pracy muszą być poprawione:

- należy przyjąć znormalizowane powszechne standardy maksymalnych dozwolonych poziomów temperatury, jakości powietrza oraz sformułować definicje wypadków i zdarzeń przy pracy;
- w celu osiągnięcia celu „zero wypadków” należy przyjąć określone zasady bezpieczeństwa dotyczące ruchu pojazdów oraz mechanicznego podnoszenia i przenoszenia ładunków i objąć nimi wszystkie zakłady w całej Unii Europejskiej.

Konieczna jest również poprawa organizacji pracy w celu ograniczenia zagrożeń psychospołecznych:

- należy przyjąć określone zasady dotyczące godzenia pracy i życia prywatnego w celu ograniczenia psychicznych skutków obciążenia pracą i stresu;
- należy ograniczać korzystanie ze zlecenia podwykonawstwa;
- należy poprawić przepływ informacji i komunikowanie się pomiędzy komisjami ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, a kierownictwem przedsiębiorstw.

Plan działań UNI Europa Graphical&Packaging dla europejskiego sektora papieru bibułkowego

(Przyjęty w Lukka, w dniu 20 października br.)

1. **Utworzenie europejskiej sieci związkowej dla sektora papieru bibułkowego**

Przedstawiciele związków zawodowych obecni na konferencji europejskiej, która odbyła się w Lukka w dniach 19-22 października br. roku, postanowili utworzyć europejską sieć związkową dla sektora papieru bibułkowego. Sieć ta ułatwi kontynuowanie wymiany informacji pomiędzy przedstawicielami związków, a w razie potrzeby podejmowanie wspólnych działań lub organizowanie akcji w ramach ponadnarodowej solidarności związkowej.

UNI Europa Graphical&Packaging i krajowe federacje związkowe z sektora będą dążyć do rozszerzenia tej sieci, przyjmując do niej przedstawicieli zainteresowanych związków ze wszystkich krajów europejskich.

Sieć związkowa będzie koordynowana przez UNI Europa Graphical&Packaging oraz najważniejsze krajowe federacje związkowe z sektora.

UNI Europa Graphical&Packaging skontaktuje się z IndustriAll Europe, aby omówić najlepsze sposoby koordynowania sieci.

UNI Europa Graphical&Packaging wraz z UNI Graphical&Packaging skontaktuje się z IndustriAll, aby przeanalizować możliwości połączenia tej sieci z innymi istniejącymi sieciami na poziomie globalnym.

2. **Konieczność kontynuowania bieżącej wymiany informacji**

Przedstawiciele związków zawodowych zobowiązali się do kontynuowania i regularnego prowadzenia wymiany informacji w ramach europejskiej sieci związkowej. Powyższa wymiana informacji będzie dotyczyć przede wszystkim:

- Zmian w zakresie działalności przedsiębiorstw, o które chodzi, w wyniku nowych inwestycji, połączeń i przejęć.
- Podjętych przez przedsiębiorstwa środków restrukturyzacyjnych.

- Porównywania warunków pracy na zasadzie kraj do kraju, przedsiębiorstwo do przedsiębiorstwa.
- Warunków BHP pracowników w tym sektorze.

Jeżeli to będzie konieczne, to UNI Europa Graphical&Packaging prześle, przy wsparciu konsultantów zewnętrznych, możliwości przeprowadzenia dalszych badań w celu przeanalizowania pewnych konkretnych problemów, na przykład związanych z warunkami pracy.

3. Konieczność utworzenia właściwie skoordynowanych krajowych i europejskich organów informacyjnych i konsultacyjnych

Wszystkie przedsiębiorstwa w sektorze, w powiązaniu z organizacjami związkowymi, których to dotyczy, powinny utworzyć organy informacyjne i konsultacyjne na szczeblach krajowym i europejskim. Biorąc pod uwagę fakt, że przedsiębiorstwa w sektorze rozwijają się nieprzerwanie dzięki połączeniom i przejęciom, kwestią niezwykle ważną jest, aby przedstawiciele pracowników byli odpowiednio informowani i konsultowani przed podjęciem jakichkolwiek decyzji, co umożliwiłoby im przewidywanie i ograniczenie negatywnego wpływu działań restrukturyzacyjnych.

Przedstawiciele pracowników zasiadający w takich organach informacyjno-konsultacyjnych utworzonych przez przedsiębiorstwa na szczeblach krajowym i europejskim są odpowiedzialni za przepływ informacji między tymi dwoma poziomami. Tylko dobrze

połączone i dobrze skoordynowane organy informacji i konsultacji są w stanie dodać informacje z poziomu europejskiego do informacji otrzymanych na poziomie krajowym i na odwrót. Takie wzajemne powiązanie musi również prowadzić do poprawy sposobów konsultacji, ponieważ opinie przedstawiane przez przedstawicieli pracowników na każdym z dwóch poziomów powinny być lepiej skoordynowane.

4. Działania zbiorowe lub prawne

UNI Europa Graphical&Packaging i związki stowarzyszone nie mogą i nie będą akceptować faktu, że prawa pracownicze w sektorze są deptane. Zobowiązują się donosić o każdym zgłoszonym naruszeniu prawa i podejmować działania zbiorowe lub prawne na poziomach krajowym i europejskim.

Prawa te odnoszą się na przykład do normy czasu pracy, wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, informowania pracowników i przeprowadzania z nimi konsultacji na poziomach krajowym i europejskim, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa itp.

W obliczu rosnącego rasizmu i dyskryminacji w Europie wszyscy członkowie europejskiej sieci związkowej dla sektora papieru bibułkowego postanowili zrobić wszystko, co w ich mocy, aby wyeliminować te negatywne zjawiska we wszystkich zakładach produkcyjnych w sektorze.

5. Zwiększenie dostępu pracowników do szkoleń

W miarę rozwoju technologii maszyny używane przez firmy stają się coraz ważniejsze

i bardziej wyrafinowane, co oznacza, że pracownicy powinni mieć łatwiejszy dostęp do szkoleń. Jednak, jak się zdaje, jeden na trzech pracowników zgłaszających w ciągu ostatnich kilku lat potrzebę szkolenia spotkał się z odmową.

UNI Europa Graphical&Packaging i krajowe federacje związków zawodowych będą starać się zwracać do organów kierowniczych przedsiębiorstw oraz krajowych i europejskich organizacji pracodawców w celu poprawy dialogu społecznego na wszystkich szczeblach, podkreślając potrzebę łatwiejszego dostępu pracowników do szkoleń.

Podnoszenie kwalifikacji i uaktualnianie umiejętności, czyli odpowiednie szkolenia stanowią dodatkowy czynnik zwiększający szanse pracownika na zatrudnienie, otwierają możliwości rozwoju kariery i zapobiegają zagrożeniom w zakresie BHP.

6. **Poprawa warunków BHP pracowników**

Dzięki wymianie informacji przedstawiciele związków zawodowych mogą wzajemnie przekazywać sobie dane dotyczące systemów/programów w zakresie BHP, wypróbowanych i sprawdzonych w innych krajach i przedsiębiorstwach, i zastosować je we własnej firmie/swoim kraju (na przykład pręty bezpieczeństwa do wózków widłowych).

UNI Europa Graphical&Packaging uważa, że należy przeprowadzić dodatkowe szczegółowe badania/ankiety dotyczące zagrożeń dla zdrowia pracowników, w tym:

- Narażenia pracowników na hałas, oddziaływanie produktów chemicznych, kurz, duże wahania temperatury, a także złą wentylację w pomieszczeniach.
- Ryzyko związane ze stresem, w tym praca w nocy, praca w charakterze pracownika delegowanego, silna presja w pracy, częste zmiany w miejscu pracy.

Badania przeprowadzone przez UNI Europa Graphical&Packaging wskazują, że europejskie rady zakładowe powinny przywiązywać większą wagę do kwestii BHP. Przedstawiciele związków zawodowych zasiadający w europejskich radach zakładowych powinni nalegać, aby kwestie BHP były uwzględniane w porządkach obrad i bardziej regularnie monitorować te kwestie.

7. **Rozwijanie europejskiego dialogu społecznego**

UNI Europa Graphical&Packaging i zainteresowane krajowe związki zawodowe rozpoczną od prowadzenia dialogu z organami kierowniczymi głównych przedsiębiorstw w

sektorze w celu utworzenia wspólnej nieformalnej grupy roboczej, której zadaniem będzie identyfikowanie tematów i problemów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania.

Po zidentyfikowaniu tych tematów i problemów, zostaną przeprowadzone wspólne ankiety/badania.

Wspólne europejskie rekomendacje skierowane na przykład do wszystkich partnerów społecznych w sektorze mogą zostać opracowane na podstawie wyników powyższych ankiet/badań.

UNI Europa Graphical&Packaging skontaktuje się z IndustriAll Europe, aby określić najlepsze sposoby dalszego rozwijania współpracy w zakresie europejskiego dialogu społecznego.

8. **Realizacja i monitorowanie planu działań**

Zostanie utworzona grupa robocza, w ramach której wezmą udział przedstawiciele najważniejszych federacji związków zawodowych sektora oraz sekretariat UNI Europa Graphical&Packaging w celu realizacji i monitorowania planu działań. Będzie ona wspierać związki stowarzyszone we wdrażaniu środków wymienionych w planie działań, w formułowaniu propozycji dotyczących przyszłych działań oraz w monitorowaniu rozwoju sektora papieru bibułkowego w Europie.

UNI Europa Graphical&Packaging chciałby podzi kowa c Université Libre de Bruxelles (ULB) i Syndex za ich wkład w opracowanie tego dokumentu.

Bruksela, listopad 2017 r.

Przy wsparciu finansowym
Komisji Europejskiej.

Rue Joseph II 40
1000 Bruksela
www.uni-europa.org

